

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA VALSTYBINĖMS (PERDUOTOMS SAVIVALDYBĖMS) FUNKCIJOMS ATLIKTI SKIRTŲ VALSTYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ VERTINIMAS

2008 m. liepos 18 d. Nr. VA-P-30-3-13
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento
l. e. direktoriaus pareigas Romualdos Masiulionienės
2008-01-25 pavedimą Nr. P-30-3

Auditą atliko valstybiniai auditoriai:
Inga Gaidukovė (grupės vadovė)
Venera Michalovska
Jelena Charlap

Auditas pradėtas 2008-01-25
Auditas baigtas 2008-07-18

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrolė.lt

TURINYS

Santrauka	3
Įžanga	5
Audito apimtis ir procesas	7
Audito rezultatai	10
1. Valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų finansavimas	10
2. Nepanaudotų valstybės biudžeto lėšų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti naudojimo būdai	13
3. Valstybės biudžeto lėšų planavimas valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti	20
4. Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skirtų valstybės biudžeto lėšų kontrolė	27
Išvados ir rekomendacijos	31

SANTRAUKA

Valstybinės (perduotos savivaldybėms) funkcijos – tai yra valstybės funkcijos, perduotos savivaldybėms atsižvelgiant į gyventojų interesus. Kiekviena valstybine (perduota savivaldybėms) funkcija siekiama įgyvendinti tam tikrus tikslus, pavyzdžiui, darbo, socialinės apsaugos, šeimos, visuomenės apsaugos, žemės ūkio ir kt. Valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų atlikimas finansuojamas valstybės biudžeto lėšomis: 2005 m. skirta 822 mln. Lt, 2006 m. – 726 mln. Lt ir 2007 m. – 465 mln. Lt specialiųjų tikslinių dotacijų.

Siekdami įvertinti, kaip planuojamos, skiriamos, panaudojamos ir kontroliuojamos valstybės biudžeto lėšos valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, nustatyti šioje srityje reikšmingiausias problemas ir pateikti rekomendacijas minėtiems procesams tobulinti, atlikome valstybinį veiklos auditą.

Audito metu nustatėme:

- Valstybės biudžeto lėšos, skirtos valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, naudojamos nepakankamai rezultatyviai, dalis jų naudojama ne valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, o kitoms reikmėms tenkinti.
- Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skirtų nepanaudotų valstybės biudžeto lėšų perskirstymas sudaro prielaidas neefektyviam ir nerezultatyviam valstybės biudžeto lėšų naudojimui.
- Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skiriamų valstybės biudžeto lėšų poreikio planavimo procesas nėra pakankamai reglamentuotas, kas sudaro prielaidas neefektyviam valstybės biudžeto lėšų planavimui.
- Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skirtų valstybės biudžeto lėšų panaudojimo kontrolė nėra pakankamai efektyvi.

Audito ataskaitoje pateikėme rekomendacijas, susijusias su valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skiriamų valstybės biudžeto lėšų planavimo, panaudojimo ir kontrolės procesų tobulinimu:

- **Lietuvos Respublikos Vyriausybei** rekomendavome svarstyti galimybę atsisakyti savivaldybių finansavimo nepanaudotomis valstybės biudžeto lėšomis.
- **Lietuvos Respublikos finansų ministerijai** rekomendavome nustatyti valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas kuruojančioms institucijoms planuojamų valstybės biudžeto lėšų poreikio apskaičiavimo metodikų ir atsiskaitymo tvarkų bendras gaires.
- **Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai** rekomendavome numatyti, kad valstybės biudžeto lėšų poreikis darbo rinkos politikos priemonių rengimo

ir įgyvendinimo funkcijai atlikti, būtų patikslintas atsižvelgiant į Teritorinės darbo biržos skiriamų asignavimų dydį.

- **Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, Valstybinei kalbos inspekcijai, Lietuvos archyvų departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybai, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai** rekomendavome parengti atsiskaitymo už kuriojamų valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų atlikimą tvarkos aprašus.

IŽANGA

Savivaldybių funkcijos pagal sprendimų priėmimo laisvę skirstomos į savarankiškasias, priskirtąsias (ribotai savarankiškas), valstybines (perduotas savivaldybėms) ir sutartines¹.

Valstybinės (perduotos savivaldybėms) funkcijos – tai yra valstybės funkcijos, perduotos savivaldybėms atsižvelgiant į gyventojų interesus. Šios funkcijos perduodamos įstatymais ir įgyvendinamos vadovaujantis teisės aktais. Savivaldybės, įgyvendindamos šias funkcijas, turi įstatymų nustatytą sprendimų priėmimo laisvę².

Šiuo metu Vietos savivaldos įstatymo 8 straipsnyje įvardijamos 32 valstybinės (perduotos savivaldybėms) ir kitos įstatymų perduotos valstybinės funkcijos, iš jų:

- pašalpų ir kompensacijų skaičiavimas ir mokėjimas;
- socialinė parama mokiniams; socialinės paslaugos;
- darbo rinkos politikos rengimas ir įgyvendinimas;
- priešgaisrinių tarnybų organizavimas;
- civilinės saugos organizavimas;
- žemės ūkio, kaimo ir melioracijos funkcijų vykdymas;
- vaikų ir jaunimo teisių apsauga;
- civilinės būklės aktų registravimas.

Valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų atlikimas finansuojamas valstybės biudžeto lėšomis, kurios kaip specialioji tikslinė dotacija nuo 2002 metų planuojamos pagal lėšų, skirtų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, apskaičiavimo metodikas.

Valstybės kontrolė kai kuriose savivaldybėse nuolat vertina valstybės biudžeto lėšų, skirtų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, panaudojimo teisėtumą. Šių finansinių auditų metu nustatyta, kad dalis valstybės biudžeto lėšų, skiriamų savivaldybėms valstybinėms funkcijoms atlikti, naudojama nepakankamai efektyviai.

Kai kuriais atvejais nustatoma, kad valstybės biudžeto lėšos, skirtos valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti, panaudojamos tik iš dalies (1 pvz.).

1 pavyzdys. Valstybinio audito rezultatai

Valstybės kontrolė, 2007 m. atlikusi finansinį (teisėtumo) auditą Šakių rajono savivaldybėje, nustatė, kad savivaldybė 2006 metais 1,47 mln. Lt valstybės biudžeto lėšų, skirtų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, perskirstė ir panaudojo bendroms savivaldybės biudžeto reikmėms finansuoti. Savivaldybė metų pabaigoje 51,8 tūkst. Lt likusias nepanaudotas šios tikslinės paskirties lėšas grąžino į valstybės biudžetą.

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (Žin., 1994, Nr. 55–1049 su vėlesniais pakeitimais ir papildymais), 5 str.

² Ten pat, 5 str. 1 d. 3 p.

Kitais atvejais nustatoma, kad valstybės biudžeto lėšos, skirtos valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti, naudojamos ne pagal paskirtį (2 pvz.).

2 pavyzdys. Valstybinio audito rezultatai

Valstybės kontrolė, 2007 m. atlikusi finansinį (teisėtumo) auditą Alytaus miesto savivaldybėje, nustatė, kad 2006 m. savivaldybės taryba, nesilaikydama teisės aktų reikalavimų, 40,6 tūkst. Lt nepanaudotos specialiosios tikslinės dotacijos lėšų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti ne pagal paskirtį patvirtino ir skyrė, o asignavimų valdytojas – administracijos direktorius – panaudojo bendroms savivaldybės biudžeto reikmėms, nesusijusioms su kita socialine parama, finansuoti.

Atsižvelgdami į tai, valstybiniai auditoriai, atlikę finansinius (teisėtumo) auditus, teigė, kad būtina atlikti sisteminių veiklos auditą, siekiant įvertinti valstybės biudžeto lėšas, skiriamas valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti. Iki šiol veiklos auditai buvo atlikti tik pagal tam tikras valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas.

Įvardytos priežastys paskatino Valstybės kontrolę atlikti valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skirtų valstybės biudžeto lėšų analizę, siekiant įvertinti, kaip šios lėšos planuojamos, skiriamos, naudojamos, kontroliuojamos, taip pat nustatyti šioje srityje reikšmingiausias problemas ir pasiūlyti galimus jų sprendimo būdus.

Valstybinio audito metu nagrinėti klausimai pateikti keturiose ataskaitos dalyse.

Pirmoje ataskaitos dalyje nagrinėjamas valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų finansavimas specialiosios tikslinės dotacijos lėšomis, jo pokytis 2005–2007 m. laikotarpiu ir tai sąlygojantys veiksniai. Taip pat įvertinama valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skirtų lėšų panaudojimo struktūra ir jos pokytis.

Antroje ataskaitos dalyje analizuojami valstybės biudžeto lėšų naudojimo būdai, t. y. lėšų naudojimas pagal pirminę paskirtį ir jų perskirstymas bei naudojimas kitiems tikslams.

Trečioje ataskaitos dalyje nagrinėjami klausimai, susiję su valstybės biudžeto lėšų, skirtų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, planavimu; analizuojamas planavimo procesas; kalbama apie kai kurias valstybės biudžeto lėšų planavimo valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti metodikų tobulinimo galimybes.

Ketvirtoje ataskaitos dalyje nagrinėjamas valstybės biudžeto lėšų, skirtų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, kontrolės procesas, aptariamoms jo tobulinimo galimybėms.

AUDITO APIMTIS IR PROCESAS

Audito objektas – valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skirtos valstybės biudžeto lėšos.

Audito subjektai:

- Vilniaus miesto savivaldybės administracija (kodas 188710061).
- Kauno miesto savivaldybės administracija (kodas 188764867).
- Kauno rajono savivaldybės administracija (kodas 188756386).
- Klaipėdos miesto savivaldybės administracija (kodas 188710823).
- Mažeikių rajono savivaldybės administracija (kodas 167371234).

Audito tikslai:

- atlikti teisės aktų analizę, siekiant nustatyti, ar jie sudaro prielaidas efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai naudoti valstybės biudžeto lėšas, skirtas valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti;
- įvertinti valstybės biudžeto lėšų skyrimą valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, nustatyti jų naudojimo būdus arba jų nepanaudojimo priežastis;
- pateikti rekomendacijas, siekiant tobulinti valstybės biudžeto lėšų naudojimą valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti.

Vertinimo kriterijai:

- Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms skiriamų valstybės biudžeto lėšų atitiktis jų poreikiui.
- Valstybės biudžeto lėšų, perskirstytų kitoms reikmėms, santykis su visomis valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skirtomis lėšomis.
- Valstybės biudžeto lėšų, skirtų atitinkamoms valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, kontrolės formų palyginimas ir duomenų pakankamumo vertinimas.

Audito apimtis. Audituotos valstybės biudžeto lėšos, kaip specialioji dotacija, 2005–2007 m. laikotarpiu skirtos valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti. Audituojamas laikotarpis pasirinktas atsižvelgiant į didžiausius valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų finansavimo pokyčius.

Valstybės biudžeto lėšų, skirtų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, skyrimą, planavimo ir kontrolės reglamentavimą vertinome pagal 32 valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas, nurodytas Vietos savivaldos įstatymo 8 straipsnyje. Audituojant valstybės biudžeto lėšų, skirtų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti,

panaudojimą, atrankos būdu buvo pasirinktos 5 savivaldybės. Nustatėme šiuos savivaldybių atrankos kriterijus:

- į atrinktą imtį turi patekti savivaldybė, kuri 2005–2007 m. laikotarpiu gavo didžiausią valstybės biudžeto lėšų, skirtų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, finansavimą;
- į atrinktą imtį turi patekti savivaldybė, kuriai 2008 metams suplanuotų valstybės biudžeto lėšų, skirtų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, pokytis, lyginant su 2007 metais, yra didžiausias.

Audito procedūros atliktos Vilniaus, Kauno, Klaipėdos miestų ir Kauno bei Mažeikių rajonų savivaldybėse, kurios 2005–2007 m. gavo 518 mln. Lt valstybės biudžeto lėšų, skirtų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, kas sudaro 26 proc. visoms savivaldybėms 2005–2007 m. laikotarpiu skirto finansavimo (2 014 mln. Lt). Atsižvelgiant į tai audito metu nustatytos šių audituojamųjų subjektų valstybės biudžeto lėšų naudojimo tendencijos gali būti sisteminės. Audito metu nebuvo tikrinamas valstybės biudžeto lėšų, skirtų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, apskaičiavimo ir skyrimo teisėtumas.

Audito procesas. Audito metu duomenys buvo renkami:

- nagrinėjant teisės aktus;
- nagrinėjant 2005–2007 metų valstybės biudžete numatytas lėšas (kaip specialiąją dotaciją), skirtas valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti;
- nagrinėjant Vilniaus, Kauno, Klaipėdos miestų ir Kauno bei Mažeikių rajonų savivaldybių dokumentus – tarybos sprendimus, metines veiklos ataskaitas, raštus, pažymas ir kitus dokumentus, susijusius su valstybinėmis (perduotomis savivaldybėms) funkcijomis;
- analizuojant ir vertinant informaciją, surinktą per pokalbius su Vilniaus, Kauno, Klaipėdos miestų ir Kauno bei Mažeikių rajonų savivaldybių darbuotojais ar gautą pagal pateiktus klausimynus;
- nagrinėjant Finansų, Žemės ūkio, Vidaus reikalų, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijų turimus dokumentus, susijusius su valstybinėmis (perduotomis savivaldybėms) funkcijomis;
- analizuojant Valstybės kontrolės atliktų auditų metu surinktą informaciją apie valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skirtų lėšų panaudojimą;
- Lietuvos savivaldybių asociacijoje aptariant valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų finansavimo problemas.

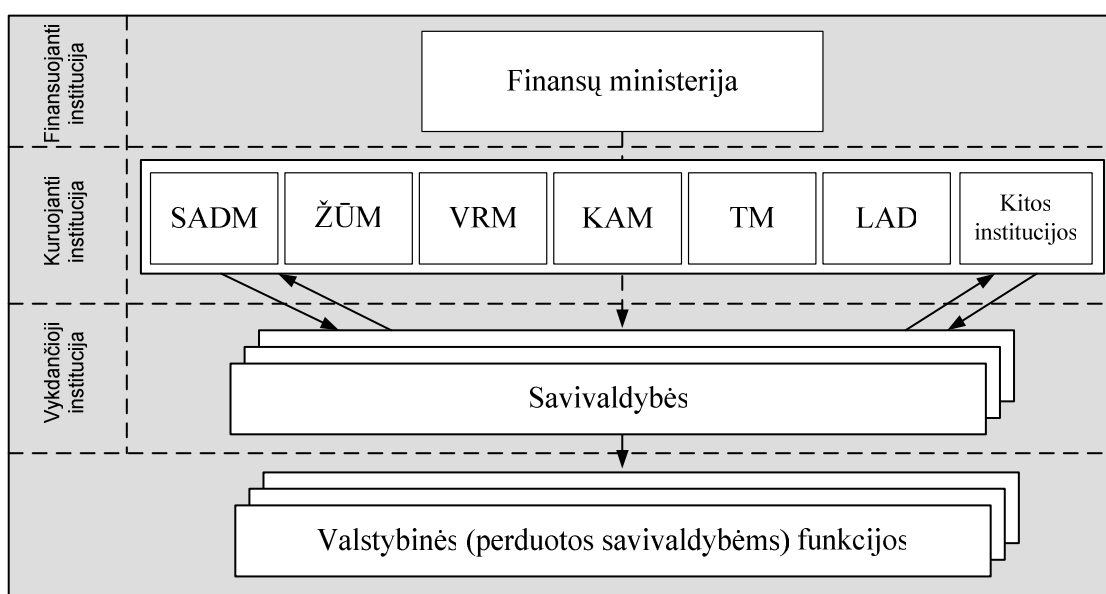
Dėl nepakankamos informacijos (apie tai plačiau – ataskaitos 4 dalyje) valstybinio audito ataskaitoje vienais atvejais duomenys pateikiami sistemiškai, pagal visas savivaldybes, kitais – tik

remiantis audituotų Vilniaus, Kauno, Klaipėdos miestų ir Kauno bei Mažeikių rajonų savivaldybių duomenimis.

Auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais³. Audito įrodymai buvo renkami taikant skaičiavimo, tikrinimo, apklausos ir analitinės procedūras. Buvo vadovujamasi nuostata, kad audituojami ir kiti subjektai pateikė išsamią ir objektyvią informaciją, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka jų originalus.

Audito aplinka. Įgyvendinant valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas dalyvauja finansuojanti, kuriojanti ir vykdančioji institucijos (1 pav.).

1 pav. Valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų įgyvendinimo schema

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų įgyvendinimą finansuojantis subjektas yra Finansų ministerija, kuri atsakinga už valstybės biudžeto lėšų pervedimą ir finansinių ataskaitų kaupimą.

Valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų įgyvendinimą kuriojantys subjektai – valstybinės institucijos, kuriojančios atitinkamą valstybinę (perduotą savivaldybėms) funkciją, nustatančios valstybės biudžeto lėšų apskaičiavimo metodiką ir atsiskaitymo tvarką, pvz., Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (SADM), Žemės ūkio ministerija (ŽŪM), Vidaus reikalų ministerija (VRM), Krašto apsaugos ministerija (KAM), Teisingumo ministerija (TM), Lietuvos archyvų departamentas (LAD) ir kitos.

Valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas vykdančiosios institucijos – 60 Lietuvos savivaldybių, kurios atsakingos už visų valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų vykdymą ir valstybės biudžeto lėšų panaudojimą.

³ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“.

AUDITO REZULTATAI

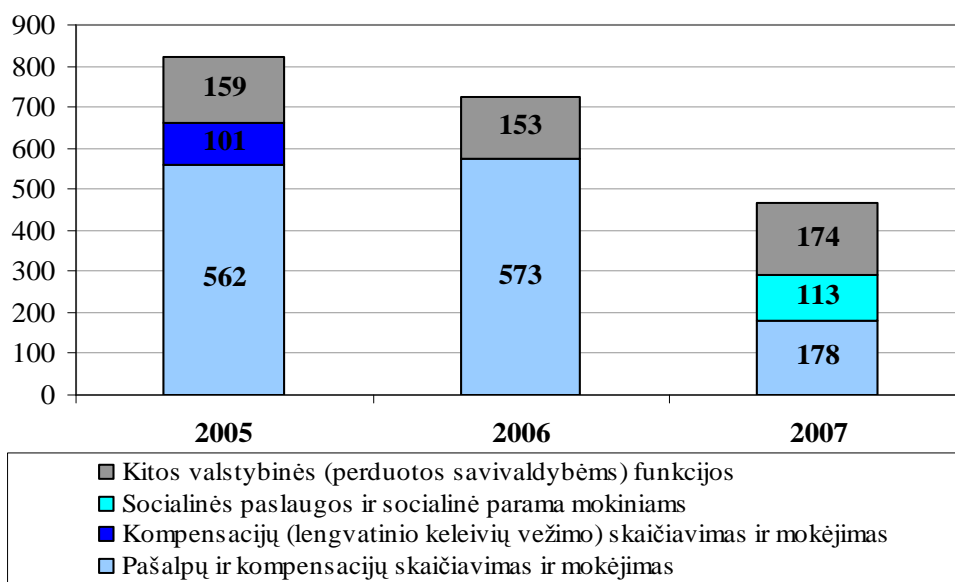
1. Valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų finansavimas

Kiekviena valstybine (perduota savivaldybėms) funkcija siekiama įgyvendinti tam tikrus tikslus, pavyzdžiui, darbo, socialinės apsaugos, šeimos, visuomenės apsaugos, žemės ūkio ir kt. Perduodant šias funkcijas savivaldybėms siekiama užtikrinti gyventojų interesus ir padaryti paslaugas prieinamesnes žmogui.

Valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų atlikimas finansuojamas valstybės biudžeto lėšomis. Remiantis Vietos savivaldos įstatymo 36 str. 7 d., lėšos valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skiriamos iš valstybės biudžeto arba valstybės piniginių fondų ir pervedamos savivaldybėms kaip specialioji tikslinė dotacija.

Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti 2005 m. skirta 822 mln. Lt, 2006 m. – 726 mln. Lt ir 2007 m. – 465 mln. Lt specialiųjų tikslinių dotacijų (2 pav.).

2 pav. Valstybės biudžeto lėšos, kaip specialioji tikslinė dotacija, skirtos valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti pagal visas savivaldybes, mln. Lt (2005–2007 m.)

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Skirtų specialiųjų tikslinių dotacijų dydis valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti 2005–2007 m. laikotarpiu kasmet mažėjo, t. y. 2006 metų planuojamų specialiųjų

dotacijų dydis, lyginant su 2005 metais, sumažėjo 12 proc., o 2007 metų planuojamų specialiųjų dotacijų dydis, lyginant su 2006 metais, sumažėjo dar 36 proc.

Audito metu nustatėme, kad pagrindinė priežastis, kodėl valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų finansavimas 2006 metais sumažėjo 12 proc., buvo kompensacijų (lengvatinio keleivių vežimo) skaičiavimo ir mokėjimo funkcijos (ji 2005 metais pagal skirtų valstybės biudžeto lėšų dydį po pašalpų ir kompensacijų skaičiavimo ir mokėjimo funkcijos buvo antroji didžiausią finansavimą gaunanti funkcija (101,26 mln. Lt)) perkėlimas į priskirtąsias (ribotai savarankiškas) funkcijas.

Valstybės biudžeto lėšų sumažėjimą 36 proc. 2007 metais iš esmės lėmė didžiausią finansavimą (395 mln. Lt) gavusios pašalpų ir kompensacijų skaičiavimo ir mokėjimo funkcijos – išmokų vaikams mokėjimas – finansavimo mechanizmo pakeitimas. Pakeitus Išmokų vaikams įstatymo 4 str. 1 d.⁴ nuostatas, pradedant 2007 metais numatyta, kad išmokos vaikams bus mokamos ne iš savivaldybių biudžetams skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų, bet iš valstybės biudžeto. Todėl lėšos šiam tikslui 2007 metais buvo numatytos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos programoje.

Kitų funkcijų finansavimo pokytis 2006–2007 metais bendrą specialiųjų tikslinių dotacijų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti dydį paveikė nežymiai.

Pastebime, kad vienai iš valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų – pašalpų ir kompensacijų skaičiavimo ir mokėjimas – skirtos valstybės biudžeto lėšos sudaro didžiausią šių lėšų bendros sumos procentinę dalį, t. y. 2005 m. – 68 proc. (562 mln. Lt), 2006 m. – 79 proc. (573 mln. Lt), o 2007 m. kartu su socialinėmis paslaugomis ir socialine parama mokiniams – 63 proc. (291 mln. Lt).

Bendro valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų finansavimo sumažėjimą 2005–2007 m. laikotarpiu lėmė pakeitimai, susiję su kompensacijų (lengvatinio keleivių vežimo) skaičiavimo ir mokėjimo bei išmokų vaikams mokėjimo funkcijomis. Kitų valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų bendras finansavimas išlieka pastovus. Socialinės srities valstybinių funkcijų finansavimas (pašalpų ir kompensacijų skaičiavimas ir mokėjimas, socialinės paslaugos, socialinė parama mokiniams) sudaro didžiausią skirtų valstybės biudžeto lėšų bendros sumos procentinę dalį.

Atsižvelgiant į tai, kad tam tikrais atvejais nerenkama duomenų apie valstybės biudžeto lėšų panaudojimą ne pagal jų pirminę paskirtį, t. y. kitiems tikslams (apie tai plačiau – ataskaitos 4 dalyje), audito metu neturėjome galimybės pareikšti bendros nuomonės apie visoms

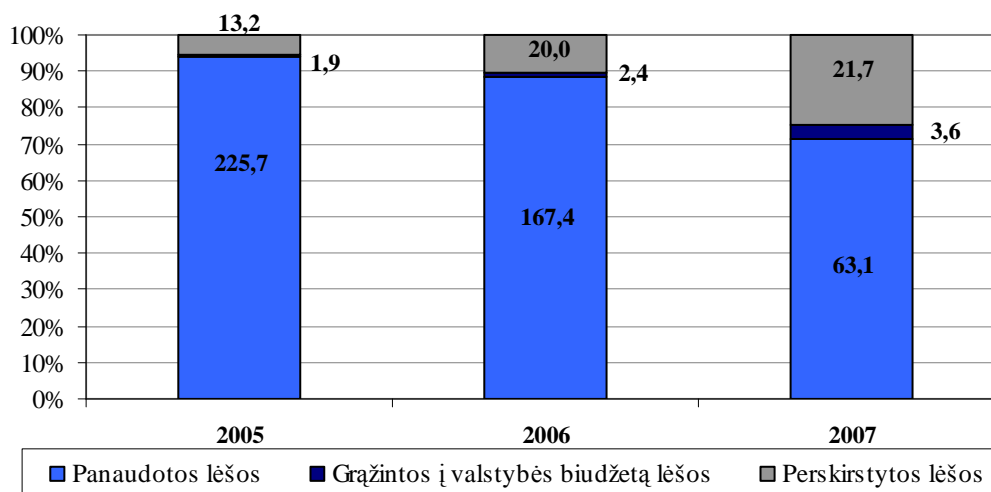
⁴ Išmokų vaikams įstatymo 1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 13, 18 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 2006, Nr. 68–2496).

savivaldybėms valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skirtų valstybės biudžeto lėšų panaudojimą.

Audito metu nustatyta, kad Vilniaus, Kauno, Klaipėdos miestų ir Kauno, Mažeikių rajonų savivaldybėms 2005–2007 m. valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skirtų valstybės biudžeto lėšų panaudojimo struktūra keičiasi (3 pav.):

- valstybės biudžeto lėšų panaudojimas pagal pirminę paskirtį kasmet sudaro mažesnę viso skirto finansavimo procentinę dalį:
 - 2005 m. – 94 proc. (225,7 mln. Lt),
 - 2006 m. – 88 proc. (167,4 mln. Lt),
 - 2007 m. – 71 proc. (63,1 mln. Lt);
- atitinkamai perskirstytų lėšų dydžiai kasmet sudaro didesnę viso skirto finansavimo procentinę dalį:
 - 2005 m. – 5 proc. (13,2 mln. Lt),
 - 2006 m. – 11 proc. (20 mln. Lt),
 - 2007 m. – 25 proc. (21,7 mln. Lt);
- gražintų lėšų dydžiai kasmet sudaro didesnę viso skirto finansavimo procentinę dalį:
 - 2005 m. – 1 proc. (1,9 mln. Lt),
 - 2006 m. – 1 proc. (2,4 mln. Lt),
 - 2007 m. – 4 proc. (3,6 mln. Lt).

3 pav. Valstybės biudžeto lėšų, skirtų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, panaudojimo pasiskirstymas pagal Vilniaus, Kauno, Klaipėdos miestų ir Kauno, Mažeikių rajonų savivaldybes, mln. Lt (2005–2007 m.)

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Bendra Vilniaus, Kauno, Klaipėdos miestų ir Kauno, Mažeikių rajonų savivaldybių valstybės biudžeto lėšų nepanaudojimo pagal pirminę paskirtį didėjimo tendencija rodo, kad didesnė valstybės biudžeto lėšų dalis praranda tikslinę jų panaudojimo paskirtį.

Atsižvelgdami į tai, kad audituojamose savivaldybėse valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skirto finansavimo nepanaudojimas pagal pirminę paskirtį turi tendenciją didėti, audito metu vertinome valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skirtų valstybės biudžeto lėšų naudojimo būdus ir nepanaudojimą sąlygojančias priežastis.

2. Nepanaudotų valstybės biudžeto lėšų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti naudojimo būdai

Nagrinėjama 2005–2007 metais valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme atitinkamoms valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms yra numatyti valstybės biudžeto lėšų naudojimo būdai:

- lėšos naudojamos tik pagal pirminę tikslinę paskirtį, t. y. atitinkamai valstybinei (perduotai savivaldybei) funkcijai atlikti, nepanaudotas lėšas negalima perskirstyti, jos turi būti gražintos į valstybės biudžetą;
- pagal pirminę tikslinę paskirtį nepanaudotos lėšos, skirtos socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti, socialinei paramai mokiniams ir socialinėms paslaugoms, gali būti perskirstomos kitai socialinei paramai finansuoti;
- pagal pirminę tikslinę paskirtį nepanaudotos lėšos gali būti perskirstomos bendroms savivaldybių biudžeto reikmėms finansuoti, pirmiausia – įsiskolinimams dengti.

Neperskirstomos nepanaudotos valstybės biudžeto lėšos. Išanalizavę teisės aktų nuostatas, matome, kad kasmet nustatomas vis didesnis funkcijų skaičius, kurias vykdant, nepanaudotas pagal pirminę paskirtį (atitinkamai valstybinei (perduotai savivaldybei) funkcijai atlikti) valstybės biudžeto lėšas privaloma gražinti į valstybės biudžetą (2005 m. 1 funkcijai, 2006 m. – 4, o 2007 m. – 5 funkcijoms).

Daugėjant funkcijų, kurias vykdant draudžiama nepanaudotas valstybės biudžeto lėšas perskirstyti, daugėja valstybės biudžeto lėšų, kurios gali būti naudojamos tik pagal pirminę paskirtį, (2005 m. – 6,78 mln. Lt, arba 0,82 proc. visų skirtų valstybės biudžeto lėšų, 2006 m. – 37,84 mln. Lt, arba 5,21 proc. visų skirtų valstybės biudžeto lėšų, o 2007 m. – 48,76 mln. Lt, arba 10,48 proc. visų skirtų valstybės biudžeto lėšų).

Gražinamos valstybės biudžeto lėšos kasmet sudaro apie 2 mln. Lt, tačiau augant neperskirstomų valstybės biudžeto lėšų dydžiui, gražinamų lėšų procentinis dydis kasmet mažėja: 2005 m. jį sudarė 26 proc., 2006 m. – 6 proc., o 2007 m. – 4 proc. (1 lentelė). Pastebime, kad atskiroms valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, gražinus nepanaudotas pagal pirminę paskirtį valstybės biudžeto lėšas, kitų metų finansavimas nėra didinamas arba yra sumažinamas. Pavyzdžiui, valstybės garantijų nuomininkams vykdymo funkcijai atlikti 2006 m. skirtos lėšos – 6,85 mln. Lt – buvo iš dalies nepanaudotos (į valstybės biudžetą gražinta 2,09 mln. Lt), o 2007 m. finansavimas atitinkamai sumažėjo – buvo 4,82 mln. Lt. Procentinė nepanaudotų valstybės biudžeto lėšų dalis valstybės garantijų nuomininkams vykdymo funkcijai sumažėjo nuo 31 proc. iki 25 proc. Auditorių nuomone, šis mažėjimas rodo, kad valstybės biudžeto lėšų poreikis minėtoms valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti kiekvienais metais planuojamas tiksliau.

1 lentelė. Neperskirstomos valstybinės (perduotos savivaldybėms) funkcijos ir jų finansavimas pagal visas savivaldybes

Metai	Valstybinės (perduotos savivaldybėms) funkcijos	Skirta lėšų, mln. Lt	Gražinta į valstybės biudžetą lėšų	
			mln. Lt	proc.
2005 ⁵	valstybės garantijų nuomininkams, išsikeliantiems iš savininkams gražintų gyvenamųjų namų ar jų dalių ir butų, vykdymas	6,78	1,77	26
Iš viso per 2005 metus:		6,78	1,77	26
2006 ⁶	valstybės garantijų nuomininkams, išsikeliantiems iš savininkams gražintų gyvenamųjų namų ar jų dalių ir butų, vykdymas	6,85	2,09	31
	žemės ūkio funkcijų vykdymas	22,21	0,06	0,3
	polderių eksploatavimas	4,49	0,07	2
	paramos melioruotų žemių savininkams melioracijos statiniams remontuoti teikimas	4,29	0,10	2
Iš viso per 2006 metus:		37,84	2,32	6
2007 ⁷	valstybės garantijų nuomininkams, išsikeliantiems iš savininkams gražintų gyvenamųjų namų ar jų dalių ir butų, vykdymas	4,82	1,20	25
	žemės ūkio funkcijų vykdymas	22,68	0,08	0,4
	polderių eksploatavimas	3,76	0	0
	paramos melioruotų žemių savininkams melioracijos statiniams remontuoti teikimas	3,94	0,05	1
	vaikų teisių apsauga	13,56	0,52	4
Iš viso per 2007 metus:		48,76	1,85	4

Šaltinis – Valstybės kontrolė

⁵ Lietuvos Respublikos 2005 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas (Žin., 2004, Nr. 171–6303 su vėlesniais pakeitimais ir papildymais).

⁶ Lietuvos Respublikos 2006 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas (Žin., 2005, Nr. 150–5462 su vėlesniais pakeitimais ir papildymais).

⁷ Lietuvos Respublikos 2007 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas (Žin., 2006, Nr. 138–5267).

Kadangi 2005–2007 metais didesniai valstybinių funkcijų skaičiui nustatomas privalomas nepanaudotų lėšų gražinimas į valstybės biudžetą, o gražinamų valstybės biudžeto lėšų procentinė dalis (nuo skirtų lėšų) mažėja, manome, kad nepanaudotų valstybės biudžeto lėšų gražinimas užtikrina valstybės biudžeto lėšų naudojimą pagal jų paskirtį ir sudaro prielaidas tikslesniam valstybės biudžeto lėšų planavimui.

Valstybės biudžeto lėšos, perskirstomos kitai socialinei paramai. Trims socialinės srities valstybinėms funkcijoms vykdyti (socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti, socialinei paramai mokiniams ir socialinėms paslaugoms) skirtos ir nepanaudotos valstybės biudžeto lėšos ketvirtame ketvirtyje gali būti perskirstomos, tačiau tik kitai socialinei paramai finansuoti.

Kaip minėta, kai kuriais atvejais apie valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skirtų valstybės biudžeto lėšų panaudojimą ne pagal jų pirminę paskirtį duomenys nėra renkami. Todėl audito metu negalėjome įvertinti, kokią visų nepanaudotų lėšų dalį sudaro skirtos ir nepanaudotos valstybės biudžeto lėšos socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti, socialinei paramai mokiniams ir socialinėms paslaugoms pagal visas savivaldybes. Audito metu minėtoms socialinėms funkcijoms atlikti skirtų lėšų nepanaudojimą visų nepanaudotų lėšų atžvilgiu vertiname Vilniaus, Kauno, Klaipėdos miestų ir Kauno, Mažeikių rajonų savivaldybėse.

Vilniaus, Kauno, Klaipėdos miestų ir Kauno, Mažeikių rajonų savivaldybės 2005 m. perskirstė 13,2 mln. Lt valstybės biudžeto lėšų, 2006 m. – 20 mln. Lt, 2007 m. – 21,7 mln. Lt. Audito metu nustatyta, kad šiose savivaldybėse didžiausią perskirstytų valstybės biudžeto lėšų dalį sudaro socialinių išmokų ir kompensacijų skaičiavimo ir mokėjimo funkcijai skirtos lėšos: 2005 m. vidutiniškai 70 proc. (9 mln. Lt), 2006 m. vidutiniškai 84 proc. (17 mln. Lt), o 2007 m. kartu su socialine parama mokiniams ir socialinėmis paslaugomis vidutiniškai 77 proc. (17 mln. Lt).

Audito metu savivaldybės nurodė, kad valstybės biudžeto lėšų nepanaudojimą minėtoms funkcijoms atlikti lemia tai, kad planuojant nepakankamai atsižvelgiama į einamaisiais metais vykstančius socialinius ir ekonominius pokyčius (pvz., minimalios algos padidinimas, padėties darbo rinkoje pasikeitimas ir kt.), todėl paramos gavėjų skaičius suplanuojamas didesnis nei faktinis.

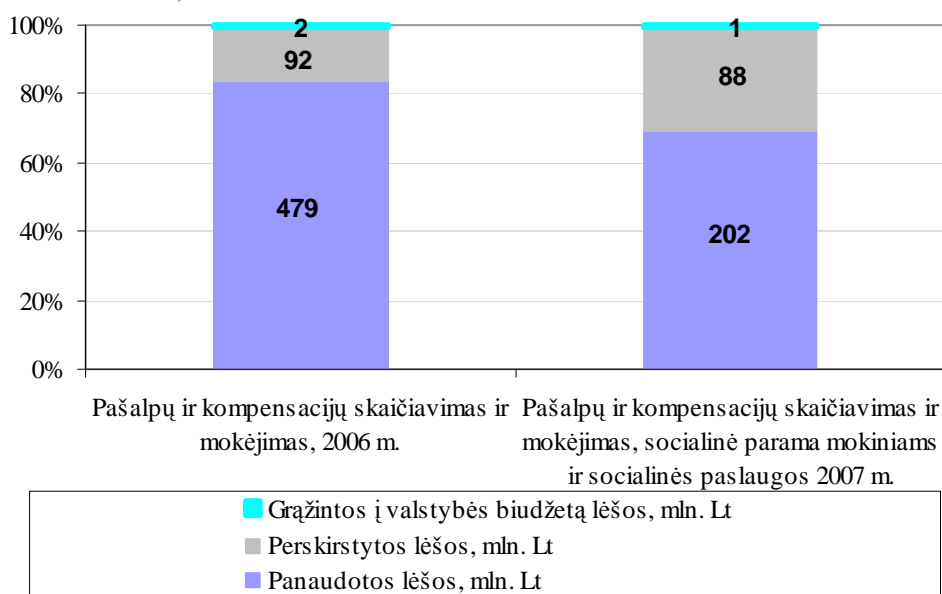
Didžiausią pagal pirminę paskirtį nepanaudotų valstybės biudžeto lėšų dalį Vilniaus, Kauno, Klaipėdos miestų ir Kauno, Mažeikių rajonų savivaldybėse bendrai sudaro socialinių išmokų ir kompensacijų skaičiavimo ir mokėjimo, socialinės paramos mokiniams ir socialinių paslaugų funkcijoms skirtos lėšos.

Atsižvelgiant į tai, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija nuo 2006 m. renka duomenis apie daugiausia pagal pirminę paskirtį nepanaudojamų, socialinių išmokų ir kompensacijų skaičiavimo ir mokėjimo, socialinės paramos mokiniams ir socialinių paslaugų funkcijoms skirtų, valstybės biudžeto lėšų perskirstymą, audito metu plačiau nagrinėjome šių lėšų panaudojimą kitiems tikslams visose savivaldybėse.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti, socialinei paramai mokiniams ir socialinėms paslaugoms visoms savivaldybėms (4 pav.):

- 2006 m. skirta 573 mln. Lt valstybės biudžeto lėšų, iš kurių pagal pirminę tikslinę paskirtį panaudota 479 mln. Lt (83,59 proc.), perskirstyta kitai socialinei paramai 92 mln. Lt (16 proc.) valstybės biudžeto lėšų, o 2 mln. Lt (0,41 proc.) grąžinta į valstybės biudžetą;
- 2007 m. skirta 291 mln. Lt valstybės biudžeto lėšų, iš kurių pagal pirminę tikslinę paskirtį panaudota 202 mln. Lt (69,41 proc.), perskirstyta kitai socialinei paramai 88 mln. Lt (30,24 proc.) valstybės biudžeto lėšų, o 1 mln. Lt (0,35 proc.) grąžinta į valstybės biudžetą.

4 pav. Valstybės biudžeto lėšų, skirtų pašalpoms ir kompensacijoms mokėti, socialinei paramai mokiniams ir socialinėms paslaugoms atlikti, panaudojimas pagal visas savivaldybes 2006–2007 m., mln. Lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Pastebime, kad 2006–2007 m. panaudotų pagal pirminę paskirtį valstybės biudžeto lėšų dydis mažėja, perskirstytų kitai socialinei paramai – išliko toks pat, tačiau procentinė nepanaudotų lėšų dalis 2007 m., lyginant su 2006 m., išaugo dvigubai – 16 proc. iki 31 proc.

Auditorių nuomone, 2006–2007 m. valstybės biudžeto lėšų, skirtų socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti, socialinei paramai mokiniams ir socialinėms paslaugoms teikti, panaudojimo pagal pirminę paskirtį mažėjimas ir nesumažėjęs perskirstymas kitai socialinei paramai, patvirtina, kad valstybės biudžeto lėšos šioms funkcijoms vykdyti planuojamos didesnės negu realus jų poreikis.

Kadangi per 2006–2007 m. kitai socialinei paramai iš viso perskirstyta 180 mln. Lt valstybės biudžeto lėšų, kas sudaro 21 proc. minėtoms funkcijoms atlikti skirtų valstybės biudžeto lėšų (864 mln. Lt), audito metu vertiname šių valstybės biudžeto lėšų perskirstymą. Pastebime, kad šiuo metu perskirstomų kitai socialinei paramai valstybės biudžeto lėšų, nepanaudotų socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti, socialinei paramai mokiniams ir socialinėms paslaugoms teikti, dydis nėra ribojamas.

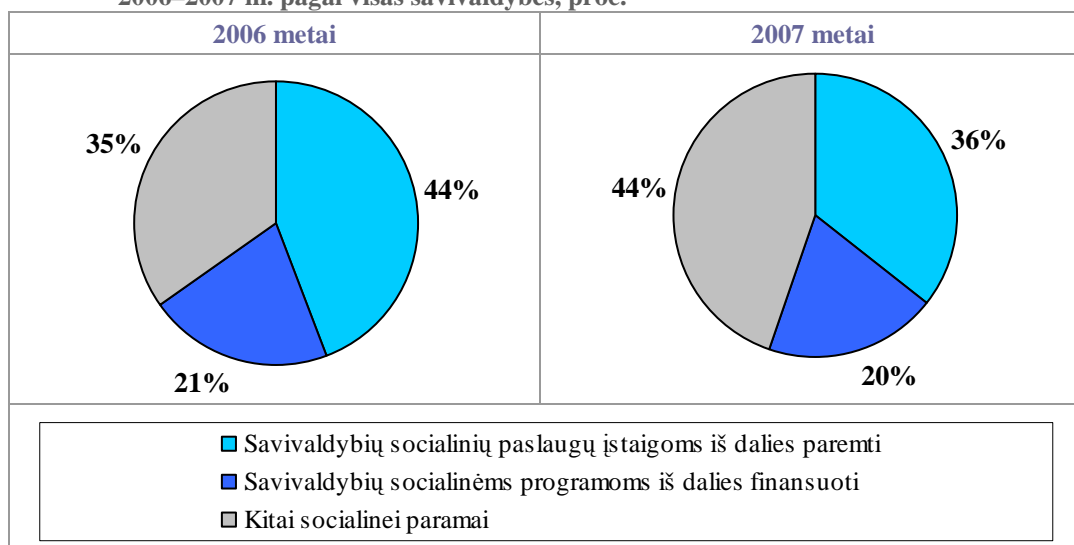
Nepanaudotos valstybės biudžeto lėšos, skirtos socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti, socialinei paramai mokiniams ir socialinėms paslaugoms savivaldybės tarybos sprendimu prioriteto tvarka gali būti perskirstomos kitai socialinei paramai, pvz., savivaldybės įsteigtoms ar steigiamoms socialinių paslaugų įstaigoms ar socialinių paslaugų įstaigoms, kurių dalininkas yra savivaldybė, iš dalies paremti; savivaldybės tarybos patvirtintoms socialinėms programoms iš dalies finansuoti; socialiniam būstui įsigyti ar jį remontuoti; socialinėms paslaugoms pirkti ir kt.⁸

Audito metu nustatyta, kad 2006–2007 m. daugiausia lėšų perskirstyta (5 pav.):

- savivaldybės įsteigtoms socialinių paslaugų įstaigoms ar socialinių paslaugų įstaigoms, kurių dalininkas yra savivaldybė (pavyzdžiui, globos namams, neįgaliųjų dienos užimtumo centrams, nakvynės namams, socialinės paramos centrams), iš dalies paremti:
 - 2006 m. – 44 proc. (40,56 mln. Lt),
 - 2007 m. – 36 proc. (31,32 mln. Lt);
- savivaldybės tarybos patvirtintoms socialinėms programoms (pavyzdžiui, socialiai remtinų asmenų aprūpinimo būstu programai, socialinės paramos įgyvendinimo programai) iš dalies finansuoti:
 - 2006 m. – 21 proc. (19,47 mln. Lt),
 - 2007 m. – 20 proc. (17,28 mln. Lt).

⁸ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymai: 2006-07-05 Nr. A1-184 „Dėl 2006 m. nepanaudotų specialiųjų tikslinių dotacijų socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti naudojimo kitai socialinei paramai finansuoti tvarkos aprašo patvirtinimo“, 2007-09-28 Nr. A1-264 „Dėl 2007 m. nepanaudotų specialiųjų tikslinių dotacijų socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti, socialinei paramai mokiniams ir socialinėms paslaugoms naudojimo kitai socialinei paramai finansuoti tvarkos aprašo patvirtinimo“.

5 pav. Nepanaudotų valstybės biudžeto lėšų, skirtų pašalpoms ir kompensacijoms mokėti, socialinei paramai mokiniams ir socialinėms paslaugoms atlikti, perskirstymas 2006–2007 m. pagal visas savivaldybes, proc.

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Perskirstytų valstybės biudžeto lėšų dydis 2006–2007 m. pagal kitus prioritetus (7–10 galimų prioritetų) buvo nedidelis – nuo 1 proc. iki 10 proc. ir iš viso sudarė: 2006 m. – 35 proc. (32,04 mln. Lt) visų perskirstytų lėšų, 2007 m. – 44 proc. (39,52 mln. Lt).

Perskirstant nepanaudotas valstybės biudžeto lėšas kitai socialinei paramai, kai kuriais atvejais lėšos tiesiogiai skiriamos ilgalaikiam turtui įsigyti. Taigi 2006–2007 m. už nepanaudotas valstybės biudžeto lėšas, kurios buvo skirtos socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti, socialinei paramai mokiniams ir socialinėms paslaugoms teikti, buvo leista įsigyti transporto priemones, skirtas socialinių paslaugų įstaigoms⁹. Vilniaus miesto savivaldybė nurodė, kad įsigytos transporto priemonės yra su specialia įranga asmenims su judėjimo negalia pervežti¹⁰.

Atsižvelgiant į tai, kad nepanaudotos pagal pirminę paskirtį ir perskirstytos valstybės biudžeto lėšos turėtų būti naudojamos tik kitai socialinei paramai, yra rizika, kad įsigytas ilgalaikis turtas gali būti naudojamas ne socialinėms, o administracinėms reikmėms tenkinti. Nepanaudotų valstybės biudžeto lėšų, skirtų minėtoms socialinėms funkcijoms atlikti, perskirstymas kitai socialinei paramai – savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamiems objektams – vertintinas kaip savivaldybių socialinių ir (ar) kitų išlaidų finansavimas valstybės biudžeto lėšomis.

Auditorių nuomone, yra rizika, kad šiuo metu taikomas nepanaudotų valstybės biudžeto lėšų, skirtų socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti, socialinei paramai mokiniams ir socialinėms paslaugoms, perskirstymas kitai socialinei paramai sudaro prielaidas valstybės biudžeto lėšomis finansuoti savivaldybių patiriamas išlaidas

⁹ Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai: 2006-12-11 Nr. 30–2362 „Dėl leidimo socialinių paslaugų įstaigoms įsigyti transporto priemones“, 2006-12-28 Nr. 30–2506 „Dėl leidimo Vilniaus miesto vaikų pensionui įsigyti transporto priemonę“, 2007-11-30 Nr. 30–2329 „Dėl leidimo socialinių paslaugų įstaigoms įsigyti transporto priemones“.

¹⁰ Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2008-07-11 raštas Nr. A51-15755 (4.3-FN1).

socialinėje srityje ir valstybės biudžeto lėšas naudoti ne pagal pirminę paskirtį, o kitoms išlaidoms.

Valstybės biudžeto lėšos, perskirstomos bendroms savivaldybių biudžetų reikmėms.

Šiuo metu 18-kai valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų vykdyti skirtos ir nepanaudotos valstybės biudžeto lėšos gali būti naudojamos bendroms savivaldybių biudžetų reikmėms finansuoti, pirmiausia – įsiskolinimams dengti.

Atsižvelgiant į tai, kad ne visos valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas kuriojančios institucijos turi duomenis apie bendroms savivaldybės biudžeto reikmėms perskirstytas ir grąžintas į valstybės biudžetą lėšas, audito metu neturėjome galimybės atlikti sisteminės (pagal visas savivaldybes) valstybės biudžeto lėšų perskirstymo bendroms savivaldybių biudžeto reikmėms analizės (apie atskaitomybę plačiau – ataskaitos 4 dalyje).

Audito metu nustatyta, kad Vilniaus, Kauno, Klaipėdos miestų ir Kauno, Mažeikių rajonų savivaldybės bendroms savivaldybių biudžetų reikmėms iš viso perskirstė:

- 2005 m. – 2,4 mln. Lt,
- 2006 m. – 2,3 mln. Lt,
- 2007 m. – 4,2 mln. Lt.

Didžiausią minėtų perskirstytų lėšų dalį sudaro darbo rinkos politikos priemonių rengimo ir įgyvendinimo funkcijai skirtos lėšos:

- 2005 m. – 30 proc. (744,6 tūkst. Lt),
- 2006 m. – 37 proc. (823,4 tūkst. Lt),
- 2007 m. – 69 proc. (2,7 mln. Lt).

Audito metu nustatyta, kad valstybinę (perduotą savivaldybėms) funkciją – darbo rinkos politikos priemonių rengimas ir įgyvendinimas – atlieka du subjektai: teritorinė darbo birža ir savivaldybė, kurie viešųjų darbų išlaidas finansuoja lygiomis dalimis – po 50 proc. Atlikdamos šią funkciją savivaldybės kartu su teritorinėmis darbo biržomis atsako už tinkamą valstybės biudžeto lėšų, skirtų viešiesiems darbams finansuoti, panaudojimą.

Audituotos savivaldybės nurodė, kad viešųjų darbų finansavimą turėtų vykdyti vienas subjektas. Taip būtų užtikrintas operatyvesnis finansavimas, išvengta dvigubo administravimo, sumažėtų darbo sąnaudos, nebūtų nesutapimų tarp savivaldybių ir teritorinės darbo biržos skiriamos piniginės sumos. Pavyzdžiui, 2008 metams Kauno miesto savivaldybė, atsižvelgdama į Finansų ministerijos planuojamas skirti lėšas darbo rinkos politikai rengti ir įgyvendinti, patvirtino 994 tūkst. Lt, o teritorinė darbo birža skyrė tik 178 tūkst. Lt.

Auditorių nuomone, darbo rinkos politikos priemonių rengimo ir įgyvendinimo funkcijos finansavimas per du subjektus daro tiesioginę įtaką skiriamų valstybės biudžeto lėšų neatitikimui faktiniam jo poreikiui.

Audito metu nustatėme, kad Vilniaus, Kauno, Klaipėdos miestų ir Kauno, Mažeikių rajonų savivaldybės kai kuriais atvejais nepanaudotas pagal pirminę paskirtį lėšas perskirstydavo didesniai kitų valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų poreikiui kompensuoti. Auditorių nuomone, kai pagal pirminę paskirtį nepanaudotos valstybės biudžeto lėšos perskirstomos kitų valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų finansavimo trūkumui išlyginti, valstybės biudžeto lėšų panaudojimas realizuoja valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms keliamus tikslus. Priešingai, kai nepanaudotos pagal pirminę tikslinę paskirtį valstybės biudžeto lėšos skiriamos bendroms savivaldybių biudžetų reikmėms finansuoti, auditorių nuomone, yra remiamas savivaldybių biudžetas. Pastebime, kad šiuo metu perskirstomas valstybės biudžeto lėšų dydis šių funkcijų atžvilgiu nėra ribojamas.

Valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų finansavimas, numatantis galimybę perskirstyti nepanaudotas pagal tikslinę paskirtį valstybės biudžeto lėšas bendroms savivaldybių biudžetų reikmėms finansuoti, auditorių nuomone, vertinamas kaip negrąžintinos paramos suteikimas savivaldybių biudžetams.

Atsižvelgdami į tai, kad valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti nepanaudotų valstybės biudžeto lėšų perskirstymo mechanizmas sudaro prielaidas netikslingam valstybės biudžeto lėšų poreikio nustatymui, audito metu vertinome valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skiriamų valstybės biudžeto lėšų planavimą ir jį reglamentuojančias metodikas.

3. Valstybės biudžeto lėšų planavimas valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti

Valstybės biudžeto lėšų poreikis valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti apskaičiuojamas pagal valstybinės institucijos, kuruojančios atitinkamą funkciją, patvirtintą valstybės biudžeto lėšų poreikio apskaičiavimo metodiką. Šiuo metu devynios valstybinės (perduotas savivaldybėms) funkcijas kuruojančios institucijos yra patvirtinusios vienuolika valstybės biudžeto lėšų poreikio apskaičiavimo metodikų (toliau – metodikos). Vienos metodikos

yra skirtos tik vienos valstybinės (perduotos savivaldybėms) funkcijos valstybės biudžeto lėšų poreikiui apskaičiuoti, kitos – kelių valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų.

Audito metu, įvertinus valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas kuruojančių institucijų patvirtintas valstybės biudžeto lėšų poreikio apskaičiavimo metodikas, nustatyta:

1. Metodikos nustato skirtingus valstybės biudžeto lėšų poreikio apskaičiavimo metodus, pagal kuriuos jas suskirstėme į keturias grupes.

Pirmajai grupei priklausytų metodikos, kurios numato, kad valstybės biudžeto lėšų poreikis tam tikrai funkcijai atlikti apskaičiuojamas pagal metinį (bazinį) dydį, tačiau išlaidų rūšys nėra detalizuojamos, pavyzdžiui, gyventojų registro tvarkymo ir duomenų teikimo valstybės registrams funkcijai atlikti lėšų poreikis apskaičiuojamas pagal formulę $L=56,2 \times G : 1000$, kur: L – lėšų poreikis metams litais; 56,2 – lėšų normatyvas metams 1000 gyventojų litais; G – savivaldybės gyventojų skaičius.

Antrajai grupei priklausytų metodikos, kurios numato ir metinio (bazinio) dydžio apskaičiavimą, ir išlaidų rūšių detalizavimą, pavyzdžiui, pirminei teisinei pagalbai atlikti metinis lėšų poreikis apskaičiuojamas pagal tam tikrą formulę, o lėšos skiriamos darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms, darbo patalpoms išlaikyti, ryšių, kanceliarinėms, gyventojų informavimo ir kitoms išlaidoms.

Trečiajai grupei priklausytų metodikos, kurios numato metinio (bazinio) dydžio ir nuo jo priklausančios procentinės finansuojamų administracinių išlaidų (jų nedetalizuojant) dalies apskaičiavimą, pavyzdžiui, socialinėms išmokoms apskaičiuoti ir mokėti bei būsto kompensacijoms apskaičiuoti ir mokėti numatoma 4 proc. lėšų suma administravimo išlaidoms padengti.

Ketvirtajai grupei priklausytų metodikos, kurios numato išlaidų rūšių detalizavimą, tačiau nenurodo, kaip turėtų būti apskaičiuotas metinis lėšų poreikio dydis, pavyzdžiui, valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolės funkcijai atlikti lėšų poreikio apskaičiavimo metodikoje numatyta, kad lėšos skiriamos darbo užmokesčiui, socialinio draudimo įmokoms, prekėms ir paslaugoms (spaudiniams, kanceliarinėms ir ūkinės paskirties prekėms, komandiruotėms, kvalifikacijai kelti), arba civilinės būklės aktų registravimo funkcijai atlikti lėšų poreikio nustatymo metodikoje, galiojusioje iki 2008 m. birželio 28 d., buvo nustatyta, kad lėšos skiriamos darbuotojų darbo užmokesčiui ir socialinėms įmokoms, duomenų perdavimo saugumui užtikrinti, prekėms ir paslaugoms pirkti, santuokų ir gimimų iškilmingam registravimui užtikrinti.

Auditorių nuomone, nustatant valstybės biudžeto lėšų poreikio apskaičiavimo metodus, būtina numatyti ir valstybinei (perduotai savivaldybei) funkcijai atlikti būtino metinio (bazinio) dydžio, ir finansuojamų išlaidų apskaičiavimą.

2. Metodikos nustato skirtingus valstybės biudžeto lėšų poreikio apskaičiavimo būdus:

2.1. *Skiriasi išlaidų detalizavimo lygis.* Vienose metodikose išlaidos yra smulkiai detalizuojamos, kitose – iš viso nedetalizuojamos, pavyzdžiui, priešgaisrinių tarnybų organizavimo funkcijai atlikti valstybės biudžeto lėšų poreikio apskaičiavimo metodikoje numatytos transporto išlaikymo išlaidos: tepalų ir degalų, atsarginių dalių įsigijimo, techninės priežiūros, apžiūros ir draudimo išlaidos, o dalyvavimo atrenkant šauktinius į karo tarnybą funkcijai atlikti valstybės biudžeto lėšų poreikio apskaičiavimo metodikoje numatytas finansavimas administravimo funkcijoms atlikti.

2.2. *Skiriasi išlaidų normatyvų ar dydžių nustatymas.* Vienose metodikose išlaidoms yra nustatyti tam tikri normatyvai ir dydžiai, kitose – nenustatyti, pavyzdžiui, priešgaisrinių tarnybų organizavimo funkcijai atlikti valstybės biudžeto lėšų poreikio apskaičiavimo metodikoje numatyta, kad ryšio priemonių išlaidoms nustatomas 40 Lt per mėn. limitas 1 abonentui, o žemės ūkio funkcijoms atlikti valstybės biudžeto lėšų apskaičiavimo metodikoje, kurioje taip pat minimos šios išlaidos, limitai ar kitokie papildomi reikalavimai nenustatomi.

Pastebėjimas

Finansų ministerijos nuomone, apibrėžti skiriamų lėšų dydžius konkrečiais išlaidų straipsniais nėra tikslinga, kadangi išlaidų dydžiai priklauso nuo savivaldybių veiklos, vietos sąlygų ir savivaldybių finansinių galimybių¹¹.

2.3. *Skiriasi etatinių darbuotojų skaičiaus nustatymas.* Vienos metodikos nustato etatinių darbuotojų skaičiaus apskaičiavimą, pavyzdžiui, pagal gyventojų skaičių¹², pagal formulę¹³ arba pagal tam tikros kategorijos asmenų skaičių¹⁴, o kitos – nenustato.

2.4. *Skiriasi finansuojamų išlaidų rūšys.* Vienose metodikose numatomas valstybės biudžeto lėšų poreikio apskaičiavimas tik darbo užmokesčiui su socialinio draudimo įmokomis, prekių, paslaugų ir darbų išlaidoms, kitose – papildomai numatomos lėšos patalpų išlaikymo, duomenų bazės tvarkymo, pastatų remonto išlaidoms ir pan. Nustatant lėšų poreikio apskaičiavimą tam tikroms išlaidų rūšims naudojama skirtinga terminologija, pavyzdžiui, darbo užmokesčiui arba personalo išlaikymui, prekėms ir paslaugoms arba administracinėms funkcijoms vykdyti ir kt.

Valstybės kontrolės atliktų finansinių (teisėtumo) auditų metu kai kuriose savivaldybėse nuolat nustatoma atveju, kai valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti valstybės

¹¹ Lietuvos respublikos finansų ministerijos raštas Nr. ((2.36-04)-5K-0818004)-6K-0808943.

¹² Civilinės būklės aktų registravimo funkcijai atlikti skirtų lėšų apskaičiavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2008-06-26 įsakymu Nr. 1R-256 „Dėl civilinės būklės aktų registravimo funkcijai atlikti skirtų lėšų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“.

¹³ Žemės ūkio funkcijoms atlikti skirtų lėšų apskaičiavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006-06-12 įsakymu Nr. 3D-240 „Dėl valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) žemės ūkio funkcijoms atlikti skirtų lėšų apskaičiavimo metodikų patvirtinimo“.

¹⁴ Dalyvavimo atrenkant šauktinius į karo tarnybą funkcijai atlikti lėšų poreikio apskaičiavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2007-06-11 įsakymu Nr. V-594 „Dėl savivaldybėms perduotoms valstybinėms funkcijoms atlikti skirtų lėšų apskaičiavimo metodikų patvirtinimo“.

biudžeto lėšų poreikis nustatomas neteisingai, pavyzdžiui, Pakruojo rajono savivaldybės administracija pateikė 5,0 tūkst. Lt padidintą lėšų poreikį valstybinei (perduotai savivaldybei) vaikų ir jaunimo teisių apsaugos funkcijai atlikti, nes planavo Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti lėšų apskaičiavimo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. liepos 13 d. įsakymu Nr. A1–193, nenumatytoms išlaidoms – ilgalaikiam turtui įsigyti (baldai, multifunkcinė aparatūra).

Auditorių nuomone, atskiroms valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti būtinų išlaidų nenumatymas, skirtingas jų detalizavimas ar normatyvų taikymas sukelia riziką, kad planuojamų valstybės biudžeto lėšų dydis neatitiks faktinio poreikio.

3. Metodikos nenustato aiškių kriterijų, kaip apskaičiuoti valstybės biudžeto lėšų poreikį. Pavyzdžiui, metodikose nustatyta, kad lėšos skiriamos prekėms ir paslaugoms, duomenų bazei tvarkyti, tačiau nenurodoma, kaip skaičiuojamas poreikis šioms išlaidų rūšims ir pagal kokius rodiklius¹⁵.

Audituotos savivaldybės nurodė, kad valstybės biudžeto lėšų, skirtų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, poreikio nustatymo metodikos turėtų būti tobulinamos, nes tam tikrais atvejais jos nenumato funkcijai vykdyti reikalingų išlaidų finansavimo, jose trūksta apibrėžtumo, konkretumo, dėl to valstybės biudžeto lėšos planuojamos netiksliai (1 pvz.).

1 pavyzdys. Savivaldybių nuomonė dėl kai kurių valstybės biudžeto lėšų poreikio apskaičiavimo metodikų	
Civilinės saugos organizavimo funkcija	Lėšų poreikio apskaičiavimo metodikoje etatų skaičiaus nustatymo kriterijus turėtų būti ne savivaldybės administracijos teritorijoje esančių gyventojų skaičius, o esamų juridinių asmenų (ūkio subjektų ir įstaigų) skaičius, kuris nusako darbo krūvį. Metodikoje nėra atsižvelgta į teritorijos geografinę padėtį ir kitas specifikacijas (pvz.: valstybinės reikšmės ir gyvybiškai svarbūs objektai, kurortai ir poilsio zonos ir pan.).
Archyvinių dokumentų tvarkymo funkcija	Lėšų poreikio apskaičiavimo metodikoje nenumatytas lėšų poreikio apskaičiavimas saugyklų, atitinkančių teisės aktuose numatytus reikalavimus, remontui.
Gyvenamosios vietos deklaravimo funkcija	Lėšų poreikio apskaičiavimo metodikoje neapibrėžta, kam gali būti naudojamos lėšos vykdant šią funkciją.
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

Rekomendacinės valstybės biudžeto lėšų poreikio valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti apskaičiavimo metodikos, kuria vadovaujantis valstybinės (perduotas savivaldybėms) funkcijas kuriojančios institucijos rengtų atskiras valstybės biudžeto lėšų poreikio apskaičiavimo metodikas, nėra. Atsižvelgiant į tai, šiuo metu tam tikras valstybinės

¹⁵ Pvz., žemės ūkio funkcijoms atlikti skirtų lėšų apskaičiavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006-06-12 įsakymu Nr. 3D–240 „Dėl valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) žemės ūkio funkcijoms atlikti skirtų lėšų apskaičiavimo metodikų patvirtinimo“.

(perduotas savivaldybėms) funkcijas kuruojančios institucijos, rengdamos metodikas, vadovaujasi savo nuožiūra, todėl taikoma labai skirtinga valstybės biudžeto lėšų poreikio nustatymo praktika.

Pastebėjimas

Finansų ministerija pritaria, kad šiuo metu atitinkamų kuruojančių institucijų parengtas ir patvirtintas metodikas galima tobulinti, tačiau mano, kad nustatyti vienodus kriterijus, apskaičiuojant lėšų poreikį visoms funkcijoms, praktiškai nėra galimybės ir netikslinga¹⁶.

Atsižvelgdami į valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų skirtumus, sutinkame su Finansų ministerijos nuomone, kad lėšų poreikio metodikas turėtų tvirtinti jas kuruojančios institucijos. Įvertinant tai, kad visų valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų vykdymas ir joms skirtų lėšų apskaita perduodama vienam vykdančiajam subjektui, t. y. savivaldybei, siekiant supaprastinti valstybės biudžeto lėšų planavimo procesą rekomenduojame įtvirtinti bendras lėšų poreikio gaires, kuriose būtų nustatyti esminiai valstybės biudžeto lėšų poreikio planavimo principai (pvz., bendrosiose gairėse kuruojančioms institucijoms rengiant ar koreguojant lėšų poreikio apskaičiavimo metodikas būtų numatyta pareiga pasirenkant lėšų apskaičiavimo metodą atsižvelgti į bazinius dyžius, į finansuojamas išlaidas, susijusias su valstybės tarnautojo išlaikymu, bendromis visoms valstybinėms funkcijoms administracinėmis išlaidomis ir į specifines išlaidas, kurios būdingos tik tam tikrai funkcijai, į lėšų panaudojimą, į pasikeitusias šalies socialines ir ekonomines sąlygas ir t. t.).

Šiuo metu svarstomas Vietos savivaldos įstatymo projektas, kuriam pateiktas siūlymas „pakeisti projekto 6 ir 7 straipsnius – didžiumą valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) funkcijų priskirti savivaldybių savarankiškosioms funkcijoms. Siūlyti valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms priskirti tik tokias funkcijas, kurių vykdymas nepriklauso nuo savivaldybių tarybų sprendimų ir kurioms vykdyti atitinkami įstatymai nustato konkretaus dydžio lėšas“¹⁷. Pastebime, kad valstybinės (perduotos savivaldybėms) funkcijos išliks ir ateityje.

Auditorių nuomone, nesant bendrų ir aiškių principų valstybės biudžeto lėšų poreikio planavimo procese, atsiranda rizika, kad tam tikroms valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti suplanuotos valstybės biudžeto lėšos neatitiks realaus jų poreikio.

Audito metu nustatėme, kad esant tam tikram valstybės biudžeto lėšų, skirtų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, panaudojimo lygiui, kitų metų valstybės biudžeto lėšos planuojamos neatsižvelgiant į panaudotų lėšų dydį, pavyzdžiui, įgyvendinant Vilniaus miesto

¹⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos raštas Nr. ((2.36-04)-5K-0818004)-6K-0808943.

¹⁷ Lietuvos Respublikos Seimas, Teisės ir teisėtvarkos komiteto 2007-11-15 išvada Vietos savivaldos įstatymo projektui Nr. XP-2006.

savivaldybėje socialinių paslaugų teikimo funkciją 2007 metais buvo panaudota 60 proc. skirtų valstybės biudžeto lėšų, o 2008 metų finansavimas padidintas 34 proc., arba atvirkščiai, pagal archyvinių dokumentų tvarkymo funkciją 2005 metais lėšų panaudota virš plano – 110 proc., tačiau 2006 metų finansavimas nepadidintas, nors pagal poreikį panaudota 120 proc.

Šiuo metu visos valstybės biudžeto lėšų poreikio valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti apskaičiavimo metodikos nenustato, kaip ateityje pasikeis finansavimas šioms funkcijoms atlikti priklausomai nuo valstybės biudžeto lėšų panaudojimo rezultatų.

Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skiriamos valstybės biudžeto lėšos planuojamos neatsižvelgiant į tai, kiek jų panaudota, o tai sudaro prielaidas valstybės biudžeto lėšas planuoti ne pagal realų valstybės biudžeto lėšų poreikį.

Kasmet Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintame atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių projektų rengimo plane valstybės institucijoms ir įstaigoms nustatoma prievolė, suderinus su Finansų ministerija, patvirtinti ir (arba) patikslinti valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skirtų lėšų apskaičiavimo metodikas jų kuruojamoms valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, atsižvelgiant į jų įgyvendinimo praktiką¹⁸.

Audito metu nustatėme, kad 2002–2008 m. laikotarpiu kai kuriose valstybės biudžeto lėšų poreikio apskaičiavimo metodikose numatyti lėšų poreikio apskaičiavimo reikalavimai visiškai nekito, pvz., priešgaisrinių tarnybų organizavimo funkcijos lėšų poreikio apskaičiavimo metodai (būdai) nuo 2002 metų (beveik 7 metus) nesikeitė, t. y. 2001 metų metodikoje¹⁹ šiai funkcijai buvo nustatyta maksimali patalpų nuomos kaina 1 kv. m. – 6 Lt per mėn., patalpų šildymo ir gamybinių poreikių išlaidoms – ne daugiau kaip 3,5 Lt 1 kv. m. per mėn., pastatų remonto – vidutiniškai 50 Lt 1 kv. m. Šie dydžiai tai pat nepasikeitė nei 2004 m. metodikoje²⁰, nei šiuo metu galiojančioje (nuo 2007 m.) metodikoje.

Pastebėjimas

Audituotų savivaldybių nuomone, tinkamam valstybės biudžeto lėšų planavimo procesui užtikrinti būtina periodiškai peržiūrėti valstybės biudžeto lėšų poreikio apskaičiavimo metodikas.

¹⁸ Pvz., Lietuvos Respublikos 2008 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių projektų rengimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-02-21 nutarimu Nr. 215 „Dėl Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių projektų rengimo plano patvirtinimo“, 13 p.

¹⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-04-12 įsakymas Nr. 101 „Dėl Laikinių rekomendacijų rengiant valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų apskaičiavimus 2002 metams“.

²⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2004-07-15 įsakymas Nr. 1K-268 „Dėl valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti lėšų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“.

Auditorių nuomone, tai, kad kai kurios metodikos nėra peržiūrėtos nuo 2002 metų, kelia riziką teisingam valstybės biudžeto lėšų poreikio planavimui ir lemia planuojamo valstybės biudžeto lėšų dydžio neatitikimą faktiniam poreikiui.

Atsižvelgiant į tai, kad šalies socialinė ir ekonominė padėtis kiekvienais metais keičiasi (pvz., didėja atlyginimai, auga infliacija (kainos)²¹), vertiname kaip valstybės biudžeto lėšų poreikis valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti apskaičiuojamas priklausomai nuo minėtos padėties pasikeitimo ir nustatėme, kad kai kurios valstybės biudžeto lėšų poreikio apskaičiavimo metodikos nenumato metodų ar būdų vadovaujantis kuriais lėšų poreikį galima būtų apskaičiuoti atsižvelgiant į pasikeitusias šalies socialines ir ekonomines sąlygas.

Pastebėjimas

Audituotų savivaldybių nuomone, neatsižvelgus į pasikeitusias šalies socialines ir ekonomines sąlygas, išaugusias paslaugų kainas, neįvertinus lėšų poreikio augimo, yra rizika, kad savivaldybės susidurs su finansiniais sunkumais vykdydamos tam tikras valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas.

Valstybės biudžeto lėšų poreikio apskaičiavimo metodika socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti, socialinei paramai mokiniams ir socialinėms paslaugoms numato, kad valstybės biudžeto lėšų poreikis šioms funkcijoms atlikti planuojamas apskaičiuojant metinį (bazinį) dydį, kuris nustatomas pagal prognozuojamus rodiklius. Pavyzdžiui, apskaičiuojant pinigines socialinės paramos teikimą nustatyta, kad lėšų poreikis apskaičiuojamas naudojant bazinį lėšų dydį ir atsižvelgiant į išlaidas sąlygojančius veiksnius: šeimų pasiskirstymo pagal tėvų užimtumą pokyčius, šeimų ir vaikų skaičiaus dinamiką, prognozinį nedarbo lygio koeficientą, regioninius socialinės ir ekonominės raidos pokyčius ir kt. Apskaičiuojant socialinės globos teikimą asmenims nustatyta, kad lėšų poreikis metams apskaičiuojamas naudojant prognozuojamą asmenų su sunkia negalia skaičių, atsižvelgiant į asmenų, gaunančių globą, skaičiaus kitimo tendencijas, suteiktų, planuojamų suteikti ar nesuteiktų globos paslaugų lyginamosios analizės rezultatus ir gautų lėšų panaudojimo efektyvumą.

Valstybės kontrolės atliktų finansinių (teisėtumo) auditų metu kai kuriose savivaldybėse nuolat nustatoma atvejų, kai valstybinei (perduotai savivaldybei) socialinių išmokų skaičiavimo ir mokėjimo funkcijai atlikti lėšų poreikis apskaičiuojamas nesivadovaujant metodikos nuostatomis. Pavyzdžiui, nepagrįstą skaičiavimais lėšų poreikį valstybinei (perduotai savivaldybei) socialinių išmokų skaičiavimo ir mokėjimo funkcijai atlikti (laidojimo pašalpoms mokėti) 2008 metams pateikė Anykščių rajono savivaldybės administracija – 125 tūkst. Lt ir Švenčionių rajono

²¹ Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės. Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis ir indeksai 1997–2007 metais [Žiūrėta 2008-04-21]. Prieiga per internetą <http://www.stat.gov.lt/lt/pages/view/?id=1775>. Metiniai vartotojų kainų pokyčiai, procentais. [Žiūrėta 2008-04-21]. Prieiga per internetą <http://www.stat.gov.lt/lt/pages/view/?id=1271>.

savivaldybės administracija – 34,3 tūkst. Lt, nes nebuvo atlikta kasmet mirštančių asmenų skaičiaus per praėjusius trejus metus dinamikos analizė, nors tai reglamentuota metodikos III skyriaus 11 punkte.

Audito metu nustatyta, kad šių funkcijų valstybės biudžeto lėšų poreikio apskaičiavimo metodikoje nenurodyta, kaip turi būti apskaičiuojami prognozuojami rodikliai ir kaip turėtų būti pritaikyti palyginamosios analizės ar kitimo dinamikos analizės metu gauti rezultatai lėšų poreikio, valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, apskaičiavimui.

Auditorių nuomone, tai, kad kai kurios valstybės biudžeto lėšų poreikio apskaičiavimo metodikos nenumato lėšų apskaičiavimo metodų ar būdų, įvertinančių valstybės biudžeto lėšų poreikį lemiančias pasikeitusias socialines ir ekonomines sąlygas, kelia riziką teisingam valstybės biudžeto lėšų poreikio planavimui ir sąlygoja planuojamo valstybės biudžeto lėšų dydžio neatitikimą faktiniam poreikiui.

Valstybės biudžeto lėšų, skirtų socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti, socialinei paramai mokiniams ir socialinėms paslaugoms, poreikio apskaičiavimo metodikoje nenumatyta, kaip prognozuojamus rodiklius ir palyginamosios analizės ar kitimo dinamikos analizės metu gautus rezultatus pritaikyti apskaičiuojant valstybės biudžeto lėšų poreikį, todėl tai sudaro prielaidas netiksliam planavimui – skiriamos valstybės biudžeto lėšos neatitinka faktinio jų poreikio ir dalis lėšų nepanaudojama pagal pirminę jų paskirtį.

4. Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skirtų valstybės biudžeto lėšų kontrolė

Nuo 2007 metų kasmet Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme²² numatoma nuostata, įpareigojanti savivaldybes atsiskaityti už valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų atlikimą institucijoms, kuriojančioms atitinkamas funkcijas, jų nustatyta tvarka. Tačiau audito metu nustatėme, kad tam tikras valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas kuriojančios institucijos minėtų tvarkų neparengė ir nepatvirtino:

- Konkurencijos taryba – informacijos apie <...> įmones kaupimas, saugojimas ir teikimas Europos Komisijai;
- Lietuvos archyvų departamentas – archyvinių dokumentų tvarkymas;

²² Lietuvos Respublikos 2007 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas (Žin., 2006, Nr. 138–5267), 3 str. 3 d. Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas (Žin., 2007, Nr. 132–5356).

- Socialinės apsaugos ir darbo ministerija – dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant darbo rinkos politikos priemones bei gyventojų užimtumo programas; vaikų ir jaunimo teisių apsauga; socialinės globos teikimo asmenims su sunkia negalia užtikrinimas;
- Valstybinė kalbos inspekcija – valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolė;
- Žemės ūkio ministerija ir Aplinkos ministerija – valstybinės žemės ir kito valstybinio turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo patikėjimo teise.

Kai kuriais atvejais kuruojančios institucijos, kurios nėra parengusios minėtų atsiskaitymo tvarkų, renka tam tikrą statistinę informaciją apie valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų atlikimą ir (ar) valstybės biudžeto lėšų panaudojimą.

Pastebėjimas

Valstybinės kalbos inspekcijos nuomone, atsižvelgiant į tai, kad planuojama valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolės vykdymą perduoti Valstybinės kalbos inspekcijai, nėra tikslinga rengti atsiskaitymo tvarką už šiuo metu iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamos valstybinės (perduotos savivaldybėms) funkcijos atlikimą. Konkurencijos tarybos nuomone, atsižvelgiant į tai, kad valstybės biudžeto lėšos kiekvienai savivaldybei skiriamos 0,1 valstybės tarnautojo (7 kategorija) etatui išlaikyti, savivaldybių atsiskaitymas kuruojančiai institucijai „nelemtų didesnės valstybės biudžeto lėšų panaudojimo kontrolės“²³.

Pažymime, kad Valstybinės kalbos inspekcijos ir Konkurencijos tarybos kuruojamoms funkcijoms atlikti skirtos ir pagal pirminę paskirtį nepanaudotos valstybės biudžeto lėšos gali būti perskirstomos bendroms savivaldybių biudžeto reikmėms finansuoti.

Dalis valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas kuruojančių institucijų nėra patvirtinusios savivaldybėms privalomų atsiskaitymo už funkcijų atlikimą tvarkų, todėl auditorių nuomone, neužtikrinama valstybės biudžeto lėšų, skirtų šioms funkcijoms vykdyti, panaudojimo kontrolė, o tai sukelia riziką valstybės biudžeto lėšas naudoti neefektyviai ir nerezultatyviai.

Audito metu nustatėme, kad kiekvienai valstybinei (perduotai savivaldybei) funkcijai šiuo metu nustatyti skirtingi atsiskaitymo reikalavimai:

- **Skirtinga atsiskaitymo forma.** Vienos institucijos numatė, kad savivaldybės turi pateikti ataskaitą apie valstybinės (perduotos savivaldybei) funkcijos atlikimą pagal finansų ministro nustatytą formą²⁴ ir aiškinamąjį raštą²⁵, kitos patvirtino ataskaitų apie valstybinės

²³ Lietuvos respublikos konkurencijos tarybos 2008-07-02 raštas Nr. (9.10-10) 6V-864.

²⁴ Biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų, gaunančių asignavimus iš valstybės ir savivaldybių biudžetų, finansinės atskaitomybės formą Nr. 2 „Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 20__ m. ____ 1 d. ataskaita“, patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2004-12-29 įsakymu Nr. 1K-413 „Dėl Valstybės ir savivaldybių biudžetų vykdymo, biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų programų sąmatų vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“.

²⁵ Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2007-08-27 įsakymas Nr. V-840 „Dėl atsiskaitymo Krašto apsaugos ministerijai už valstybės funkcijos „karo prievolės ir mobilizacijos administravimas savivaldybėse“, kuri perduota vykdyti savivaldybėms, įvykdymą ir lėšų jai vykdyti panaudojimą tvarkos aprašo patvirtinimo“.

(perduotos savivaldybėms) funkcijos atlikimą naujas formas²⁶.

- **Teikiamų duomenų įvairovė.** Kai kurios institucijos prašo pateikti ne tik finansinius duomenis, bet ir veiklos duomenis pagal atskiras valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas²⁷. Pastebime, kad veiklos duomenys gali būti renkami ne tik vadovaujantis valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas kuruojančių institucijų patvirtintomis atsiskaitymo tvarkomis, bet ir pagal specialiuosius įstatymus, kurie reguliuoja atitinkamų valstybinių funkcijų įgyvendinimą.
- **Skirtingas duomenų kiekis.** Pagal Biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų, gaunančių asignavimus iš valstybės ir savivaldybių biudžetų, finansinės atskaitomybės formą Nr. 2, turi būti nurodomos išlaidos pagal 223 išlaidų grupes. Pagal Vidaus reikalų ministerijos nustatytą atsiskaitymo formą, atsiskaitydamos už funkciją „Gyventojų registro tvarkymas ir duomenų teikimas valstybės registrams“, savivaldybės turi užpildyti ataskaitą, kurioje yra aštuonios išlaidų ir duomenų grupės.
- **Atsiskaitymo terminų įvairovė.** Visas ketvirtines ataskaitas savivaldybės turi pateikti iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 20 dienos, o metinių ataskaitų pateikimo terminai skiriasi: jas savivaldybės turi pateikti iki kitų metų sausio 20 d.²⁸, vasario 1 d.²⁹, vasario 10 d.³⁰, kovo 1 d.³¹
- **Atsiskaitymo periodų įvairovė.** Periodai, už kuriuos pateikiamos ataskaitos, yra skirtingi: tik ketvirtinės ataskaitos³², tik metinės ataskaitos³³, ketvirtinės ir metinės ataskaitos³⁴ arba pirminės (patikslintos) biudžeto programų sąmatos, ketvirtinės ir metinės ataskaitos³⁵.

²⁶ Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007-11-10 įsakymas Nr. 1V-387 „Dėl savivaldybių atsiskaitymo už Vidaus reikalų ministerijos kuruojamų valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų atlikimą tvarkos aprašo patvirtinimo“.

²⁷ Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007-11-10 įsakymas Nr. 1V-387 „Dėl savivaldybių atsiskaitymo už Vidaus reikalų ministerijos kuruojamų valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų atlikimą tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2005-07-08 įsakymas Nr. 1R-217 „Dėl savivaldybių institucijų veiklos organizuojant ir teikiant Pirminę teisinę pagalbą ataskaitų rengimo ir pateikimo Teisingumo ministerijai taisyklių patvirtinimo“.

²⁸ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005-02-08 įsakymas Nr. A1-39 „Dėl duomenų apie savivaldybių teritorijose gyvenančioms šeimoms ir vieniems gyvenantiems asmenims suteiktą piniginę socialinę paramą teikimo Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai“.

²⁹ Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2005-07-08 įsakymas Nr. 1R-217 „Dėl savivaldybių institucijų veiklos organizuojant ir teikiant Pirminę teisinę pagalbą ataskaitų rengimo ir pateikimo Teisingumo ministerijai taisyklių patvirtinimo“.

³⁰ Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2007-08-27 įsakymas Nr. V-840 „Dėl atsiskaitymo Krašto apsaugos ministerijai už valstybės funkcijos „karo prievolės ir mobilizacijos administravimas savivaldybėse“, kuri perduota vykdyti savivaldybėms, įvykdymą ir lėšų jai vykdyti panaudojimą tvarkos aprašo patvirtinimo“.

³¹ Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007-11-10 įsakymas Nr. 1V-387 „Dėl savivaldybių atsiskaitymo už Vidaus reikalų ministerijos kuruojamų valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų atlikimą tvarkos aprašo patvirtinimo“.

³² Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007-05-28 įsakymas Nr. A1-144 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų socialinėms išmokoms ir kompensacijoms administruoti naudojimo ir atsiskaitymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

³³ Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2005-07-08 įsakymas Nr. 1R-217 „Dėl savivaldybių institucijų veiklos organizuojant ir teikiant Pirminę teisinę pagalbą ataskaitų rengimo ir pateikimo Teisingumo ministerijai taisyklių patvirtinimo“.

³⁴ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005-02-08 įsakymas Nr. A1-39 „Dėl duomenų apie savivaldybių teritorijose gyvenančioms šeimoms ir vieniems gyvenantiems asmenims suteiktą piniginę socialinę paramą teikimo Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai“.

³⁵ Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2007-08-27 įsakymas Nr. V-840 „Dėl atsiskaitymo Krašto apsaugos ministerijai už valstybės funkcijos „karo prievolės ir mobilizacijos administravimas savivaldybėse“, kuri perduota vykdyti savivaldybėms, įvykdymą ir lėšų jai vykdyti panaudojimą tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Pastebime, kad valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas kuriojančių institucijų rengiamoms tvarkoms nėra numatyta jokių reikalavimų, todėl šiuo metu kiekviena kuriojanti institucija, rengdama savivaldybėms atsiskaitymo tvarkas, vadovaujasi savo nuožiūra.

Įvertinus valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms nustatytas atsiskaitymo tvarkas, auditorių nuomone, šiuo metu galiojanti valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų atsiskaitymo tvarka yra labai sudėtinga, kadangi nustato labai didelę įvairovę atskaitomybės formų, duomenų, duomenų kiekio, atsiskaitymo terminų ir periodų, o tai apsunkina savivaldybėse taikomą valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skirtų valstybės biudžeto lėšų apskaitą.

Šiuo metu taikomi labai skirtingi atskaitomybės už valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas būdai apsunkina valstybės biudžeto lėšų savivaldybėse apskaitą.

Audito metu nustatyta, kad kai kurios valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas kuriojančios institucijos, vykdydamos valstybės biudžeto lėšų panaudojimo valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti kontrolę, neturi duomenų apie tam tikroms valstybinėms funkcijoms atlikti skirtų valstybės biudžeto lėšų panaudojimą pagal pirminę paskirtį, perskirstytų ar gražintų į valstybės biudžetą lėšų dydį. Auditorių nuomone, neturint minėtų duomenų, neįmanoma užtikrinti valstybės biudžeto lėšų panaudojimo kontrolės ir numatyti, ar jos yra tinkamai suplanuotos.

Pastebime, kad kai kurios kuriojančios institucijos atsižvelgė į šių duomenų svarbą valstybės biudžeto lėšų planavimo procese ir patvirtino tvarkas³⁶, kuriose savivaldybėms nustatyta prievolė pateikti informaciją apie valstybės biudžeto lėšų panaudojimą pagal pirminę paskirtį ir perskirstytų ar gražintų į valstybės biudžetą lėšų dydį (pvz., Teisingumo ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija).

Auditorių nuomone, neturint duomenų apie valstybės biudžeto lėšų panaudojimą pagal pirminę paskirtį, perskirstytų ar gražintų į valstybės biudžetą lėšų dydį, neužtikrinama tinkama valstybės biudžeto lėšų panaudojimo kontrolė, o tai sudaro prielaidas neracionaliam valstybės biudžeto lėšų planavimui.

³⁶ Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2008-06-26 įsakymas Nr. 1R-254 „Dėl Teisingumo ministro 2005 m. liepos 8 d. įsakymo Nr. 1R-217 „Dėl savivaldybių institucijų veiklos organizuojant ir teikiant pirminę teisinę pagalbą ataskaitų rengimo ir pateikimo teisingumo ministerijai taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007-09-28 įsakymas Nr. A1-264 „Dėl 2007 m. nepanaudotų specialiųjų tikslinių dotacijų socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti, socialinei paramai mokiniams ir socialinėms paslaugoms naudojimo kitai socialinei paramai finansuoti tvarkos aprašo patvirtinimo“.

IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

Išvados

1. Valstybės biudžeto lėšų, skirtų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, panaudojimas nėra pakankamai rezultatyvus, dalis valstybės biudžeto lėšų panaudojama ne valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, o kitoms reikmėms tenkinti (1 dalis).

1.1. Vis daugiau valstybės biudžeto lėšų nepanaudojama pagal pirminę paskirtį (Vilniaus, Kauno, Klaipėdos miestų ir Kauno, Mažeikių rajonų savivaldybių apibendrintais duomenimis), t. y. didesnė valstybės biudžeto lėšų dalis praranda tikslinę panaudojimo paskirtį.

2. Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skirtų nepanaudotų valstybės biudžeto lėšų perskirstymas sudaro prielaidas neefektyviam ir nerezultatyviam valstybės biudžeto lėšų panaudojimui (2 dalis).

2.1. Valstybės biudžeto lėšos socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti, socialinei paramai mokiniams, socialinėms paslaugoms ir darbo rinkos politikos priemonių rengimo ir įgyvendinimo funkcijoms atlikti planuojamos didesnės nei realus jų poreikis.

2.2. Nepanaudotos pagal tikslinę paskirtį valstybės biudžeto lėšos nepasiekia valstybinei (perduotai savivaldybei) funkcijai keliamų tikslų, o negrąžintinas šių lėšų suteikimas savivaldybių biudžeto išlaidoms finansuoti, auditorių nuomone, vertintinas kaip parama savivaldybių biudžetams.

3. Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skiriamų valstybės biudžeto lėšų poreikio planavimo procesas nėra pakankamai reglamentuotas, o tai sudaro prielaidas neefektyviam valstybės biudžeto lėšų planavimui (3 dalis).

3.1. Valstybės biudžeto lėšų poreikio valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti apskaičiavimo metodikose vartojami skirtingi terminai, nėra bendrųjų apskaičiavimo principų, taikoma skirtinga lėšų poreikio nustatymo praktika ir ne visais atvejais aiškiai nustatoma, kaip apskaičiuoti lėšų poreikį.

3.2. Valstybės biudžeto lėšų poreikio valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti apskaičiavimo metodikose nenumatyta, kaip planuoti valstybės biudžeto lėšų poreikį atsižvelgiant į šių lėšų panaudojimo rezultatus ar į pasikeitusias šalies socialines ir ekonomines sąlygas.

3.3. Valstybės biudžeto lėšų, skirtų socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti, socialinei paramai mokiniams ir socialinėms paslaugoms, poreikio apskaičiavimo metodikoje nereglamentuotas prognozuojamų rodiklių, palyginamosios analizės ar kitimo

dinamikos analizės metu gautų rezultatų pritaikymas valstybės biudžeto lėšų poreikio apskaičiavimui sudaro prielaidas netiksliam planavimui, todėl skiriamos valstybės biudžeto lėšos neatitinka realaus poreikio ir dalis jų nepanaudojama pagal pirminę paskirtį.

4. Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skirtų valstybės biudžeto lėšų panaudojimo kontrolė nėra pakankamai efektyvi (4 dalis).

4.1. Dalis valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas kuruojančių institucijų nėra patvirtinusios savivaldybėms privalomų atsiskaitymo už funkcijų atlikimą tvarkų, todėl valstybės biudžeto lėšų, skirtų šioms funkcijoms vykdyti, panaudojimo kontrolė neužtikrinama.

4.2. Kai kurios valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas kuruojančios institucijos nenustato prievolės pateikti duomenis apie valstybės biudžeto lėšų panaudojimą pagal paskirtį ar nepanaudotų lėšų perskirstymą.

4.3. Valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas kuruojančios institucijos nustatydamos atsiskaitymo tvarkas, formuoja skirtingą praktiką, o tai apsunkina valstybės biudžeto lėšų apskaitą savivaldybėse.

Rekomendacijos

Lietuvos Respublikos Vyriausybei:

Įvertinti nepanaudotų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti valstybės biudžeto lėšų perskirstymą ir svarstyti galimybę atsisakyti savivaldybių finansavimo nepanaudotomis valstybės biudžeto lėšomis.

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai:

1. Nustatyti valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas kuruojančioms institucijoms planuojamų valstybės biudžeto lėšų poreikio apskaičiavimo metodikų bendras gaires, kurias:

- 1.1. užtikrintų bendrą ir aiškią valstybės biudžeto lėšų poreikio apskaičiavimo praktiką;
- 1.2. numatytų ryšį tarp prognozuojamų rodiklių, palyginamosios analizės ar kitimo dinamikos analizės metu gautų rezultatų ir valstybės biudžeto lėšų poreikio apskaičiavimo;
- 1.3. numatytų, kaip ateityje turėtų pasikeisti valstybinėms funkcijoms vykdyti būtinas finansavimas priklausomai nuo valstybės biudžeto lėšų panaudojimo rezultatų;
- 1.4. numatytų metodus ar būdus, suteikiančius galimybę lėšų poreikį planuoti atsižvelgiant į pasikeitusias šalies socialines ir ekonomines sąlygas;

1.5. numatytų pareigą kuruojančioms institucijoms periodiškai peržiūrėti lėšų poreikio apskaičiavimo valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti metodikas.

2. Nustatyti valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas kuriojančių institucijų tvirtinamų atsiskaitymo tvarkų už panaudotas valstybės biudžeto lėšas bendras gaires, kurios užtikrintų bendrą atsiskaitymą už valstybės biudžeto lėšų panaudojimą.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai:

Numatyti, kad valstybės biudžeto lėšų poreikis darbo rinkos politikos priemonių rengimo ir įgyvendinimo funkcijai atlikti būtų patikslintas atsižvelgiant į teritorinės darbo biržos skiriamų asignavimų dydį.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, Valstybinei kalbos inspekcijai, Lietuvos archyvų departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybai, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai:

Parengti atsiskaitymo už kuriojamų valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų atlikimą tvarkos aprašus.

L. e. 3-iojo audito departamento
direktoriaus pareigas

Romualda Masiulionienė

3-iojo audito departamento
vyriausioji valstybinė auditorė

Inga Gaidukovė

Valstybinio audito ataskaitos kopijos (12 egz.) pateiktos:

1. Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui, 1 egz.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai, 1 egz.
3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, 1 egz.
4. Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, 1 egz.
5. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai, 1 egz.
6. Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybai, 1 egz.
7. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, 1 egz.
8. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, 1 egz.
9. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, 1 egz.
10. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai, 1 egz.
11. Lietuvos archyvų departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, 1 egz.
12. Valstybinei kalbos inspekcijai, 1 egz.